

“Cal un cert risc en els jocs i no sobreprotegir els nens”

Xavier Cortadellas (la Bisbal d'Empordà, 1956) ha publicat a través d'Edicions Sidillà 'Els jocs retrobats', juntament amb vuit autors més. El llibre és un recull de cròniques sobre jocs viscuts d'arreu del país. A més dels jocs, el llibre en realitat parla de la infantesa, dels records. Sí, els jocs configuren un país, i també una pàtria: la de la infantesa. El llibre és una crònica de la Catalunya juganera.

Ens hem quedat parats com n'arribaven a ser d'universals, els jocs. D'un poble a un altre no canviaven tant. Potser canviaven en el nom, en algun detall de com s'hi jugava, però en el fons era el mateix joc. A què jugàvem, els catalans? A tota mena de jocs. Jocs per grups, de colla, de rotllana, amb instruments (tirador, baldufa...), i tants d'altres. Al llibre hem fet un apèndix amb una llista dels jocs viscuts que hem recopilat a través de les persones entrevistades en les cròniques. Més de dos-cents jocs. Quanta varietat! Ara la canalla ja no juga tant, oi? Ara el problema és l'excés. La capacitat de jugar no s'ha perdut. Però ara tenen massa coses i està tot massa regulat. Molta de la gent que apareix a les cròniques del llibre són gent que en la seva infantesa o bé no tenien res o bé tenien poca cosa en comparació amb la mainada d'ara. Llavors amb una capsa, amb trossos de rajola, amb draps, amb qualsevol cosa s'inventaven jocs de tota mena, de perseguir, d'atzar, de taula... I ara ja no, oi? La mainada, segons com, també ho fa ara. El problema és que els nens no repeteixen aquesta mena de jocs. Abans se seguia una mena de cicle dels jocs, lligat a la naturalesa, com les estacions. Això s'ha trencat. Hi havia l'època de les baldufes, després l'època del terreny (a l'Empordà en dèiem així, jugar a terreny), mentre que ara al pati no s'hi juga a terra. Ara només s'hi juga a futbol, amb la pista ben marcada i les porteries ja construïdes, i aquell espai només l'aprofiten per a això. Tots els jocs estan ara molt conduïts. És paradoxal, perquè aparentment són temps d'una major llibertat, però als infants no se'ls en dóna a l'hora de pensar i d'inventar jocs perquè s'ho troben tot fet. Ordinadors, tauletes, pantalles... També serveixen per jugar, però són jocs en què els infants permeten que sigui un altre qui marqui les normes. Ja no són una creació dels infants, i això empobreix. També passa amb els jocs físics.

A futbol ja no s'hi juga al carrer, sinó que ha de ser en un camp de futbol amb tot més senyalitzat. S'ha perdut espontaneïtat. Però no la capacitat de jugar, perquè és una necessitat humana. És una manera d'aprendre. És la millor manera d'aprendre. La mainada sempre té interès a jugar i voler guanyar en aquests jocs. Els hem de fomentar aquest interès pel joc perquè és una manera d'obtenir coneixements, desenvolupar-se, posar-se a prova, créixer. En realitat aprenem jugant. S'ha d'apagar el televisor i els ordinadors i estimular la imaginació en els jocs. L'excés fa pedres a la imaginació. I la sobreprotecció també. Avui és impossible veure uns nens jugant a cavall fort. Els pares els ho han prohibit per evitar que algun nen es trenqui una cama. Hem de permetre un cert risc? Hem de deixar que la mainada no s'aparti de la vida. I la vida també és una mica de risc. La mainada està sobreprotegida i per això triga més a créixer. No es pot matar l'espontaneïtat. Abans érem més espontanis. Els jocs eren els mateixos a tot

Catalunya? Hi havia petites diferències. A la Val d'Aran eren jocs amb més de moviment, segurament pel fred. A la Catalunya Nord hem trobat records de jocs que s'assemblen als occitans. Però en general al conjunt del país es jugaven a les mateixes coses. Amb petites variants, i a vegades amb noms diferents entre un poble i el del costat. Però eren bàsicament els mateixos jocs. I amb coincidències generals: als de rotllanes, els més petits; als més quiets, les nenes, i als més violents i amb més moviment, els nens, per exemple. Quines reaccions trobeu en les presentacions públiques del llibre? Els jocs són molt evocadors, transporten tothom a la infantesa.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 15-01-2014 Pàgina 56

-El Punt Avui. Nacional 15-01-2014 Pàgina 44

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/708837-cal-un-cert-risc-en-els-jocs-i-no-sobreprotegir-els-nens.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss